

UCHWAŁA NR XXXII/265/13
RADY GMINY GORZYCE

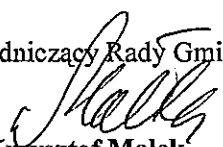
z dnia 27 czerwca 2013 r.

w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Odra

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 6. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2013 r, poz 594) uchwała się co następuje:

- § 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Odra, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała nr XXXIV/290/09 Rady Gminy Gorzyce z dnia 15 października 2009 r. w sprawie: zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Odra.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gorzyce.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Malek

Gmina Gorzyce

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

ODRA

Czerwiec 2013 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	4
2. Charakterystyka miejscowości	5
2.1 Rys historyczny sołectwa Odra.....	7
2.2 Demografia	8
2.3 Zagospodarowanie przestrzenne	11
2.3.1 Geograficzne uwarunkowania	11
2.3.2 Zagospodarowanie terenu.....	11
2.4 Obiekty zabytkowe	12
2.5 Uwarunkowania gospodarcze	14
2.6 Skomunikowanie miejscowości	15
2.7 Walory przyrodnicze	15
2.7.1 Ukształtowanie terenu	16
2.7.2 Hydrografia	17
2.8 Infrastruktura techniczna	17
2.8.1 Gospodarka wodno-ściekowa	17
2.9 Infrastruktura oświatowo - kulturalna i rekreacyjna.....	18
2.9.1 Infrastruktura oświaty.....	18
2.9.2 Aktywność społeczności lokalnej.....	18
2.9.3 Turystyka rekreacyjna.....	18
3. Analiza SWOT.....	20
4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w okresie 7 lat	22
5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców.....	23
6. Wykorzystane materiały.....	24
7. Spis tabel, wykresów, rysunków i zdjęć	25

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Odra jest narzędziem niezbędnym w procesie planowania zadań służących rozwojowi obszarów wiejskich w tej miejscowości. Dokument obejmuje charakterystykę miejscowości Odra, w tym określa jej lokalizację, funkcję, sytuację demograficzną, oraz gospodarkę. Identyfikuje również zasoby przyrodnicze, kulturowe, oświatowe, infrastrukturalne oraz rekreacyjne występujące na terenie sołectwa Odra. Dzięki otrzymanej diagnozie stanu w ramach analizy SWOT przedstawia analizę mocnych i słabych stron, jak również szans i zagrożeń miejscowości. Określa kierunki rozwoju miejscowości Odra oraz wyznacza zadania polegające na poprawie jej sytuacji w poszczególnych obszarach rozwoju, prezentując możliwe źródła ich współfinansowania, w tym w szczególności fundusze Unii Europejskiej.

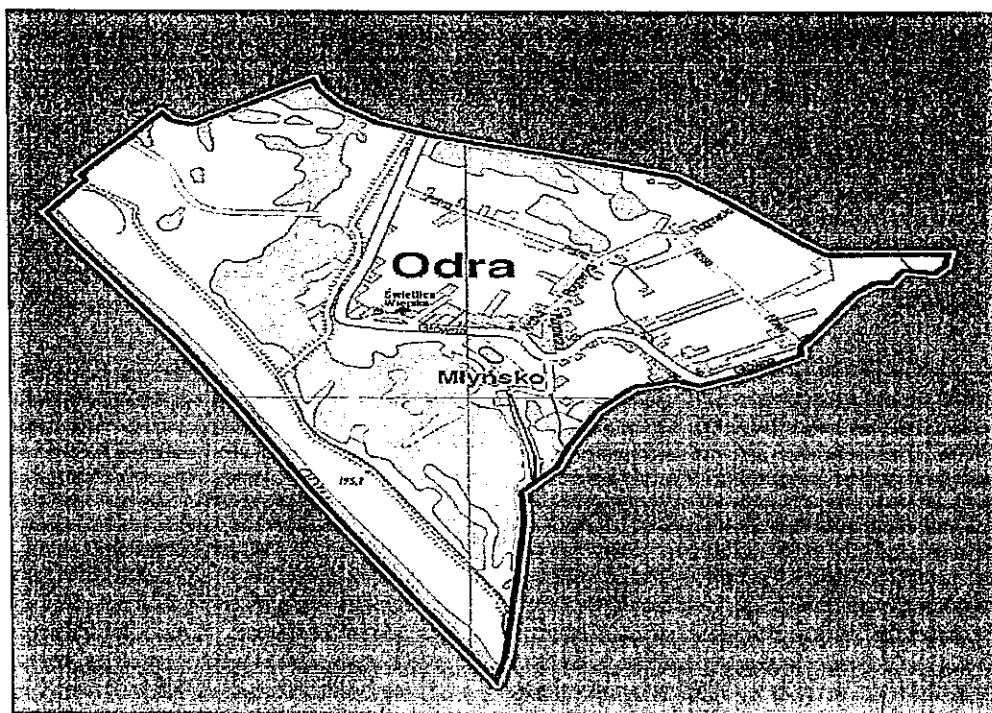
Jedną z przesłanek dla opracowania niniejszego Planu Odnowy Miejscowości stały się możliwości ubiegania się o środki pomocowe Unii Europejskiej w okresie programowania 2007-2013.

Celem opracowania Planu Odnowy Miejscowości Odra jest sformułowanie strategii odnowy wsi poprzez:

- inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości,
- analizę słabych i mocnych stron wsi oraz szans i zagrożeń zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych mogących mieć wpływ na przyszłość mieszkańców,
- określenie planowanych kierunków rozwoju i wizji wsi,
- opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

2. Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Odra znajduje się w Gminie Gorzyce, zlokalizowanej w południowej części województwa śląskiego, w powiecie wodzisławskim i zajmuje powierzchnię 302 ha. Od lat 60 do lat 90 XX wieku ze względu na plany budowy zalewu retencyjnego obowiązywał w Odrze zakaz wznoszenia nowych budynków. Ostatecznie wał przeprowadzono jednak poza wsią, zaś rozebrano tylko jeden budynek. Obecnie głównie na skutek długoletniego zakazu zabudowy, wieś liczy jedynie 390 mieszkańców. W 1997, wraz z bezpośrednio sąsiadującą wsią Olza, miejscowość silnie ucierpiała podczas powodzi stulecia.

Rysunek nr 1. Plan sołectwa Odra.

Źródło: www.gorzyce.pl

Odra jest jednym z 12 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym Gminy, w skład której wchodzi następujące sołectwa:

- Belsznica,
- Błuszczów,
- Czyżowice,
- Gorzyce,
- Gorzyczki,

- Kolonia Fryderyk,
- **Odra**,
- Olza,
- Osiny,
- Rogów,
- Turza Śląska,
- Uchylsko.

Rysunek nr 2. Plan Gminy Gorzyce.
Źródło: www.gorzyce.pl

Odra – to wieś leżąca na równinie nadodrzańskiej w sąsiedztwie rzeki Odry. Wzięła swą nazwę od pobliskiej rzeki. W dokumentach spotykamy następujące nazwy wsi: 1391r.- Odir, 1403r.- Odera, 1409r.- Oderaw, 1414 r.- Oder, 1418r. - Odra, 1486 r. - Odru, 1714r. - Odrau, 1845 r.- Odrzyków.

2.1 Rys historyczny sołectwa Odra

Pierwsza znana wzmianka o wsi pochodzi z roku 1185. Druga z 1198 mówi, że książę Włodzimirz nadał klasztorowi w Hradcu pod Opawą część wsi Odra. Jak dotychczas jest to najwcześniejsza data dotycząca naszego terenu jaką udało się ustalić na podstawie zapisów historycznych. Wynika stąd, że wieś ta jest najstarszą udokumentowaną historycznie wsią gminy Gorzyce. Następną wzmianka o wsi pochodzi z około roku 1239, gdyż w tym czasie powstała kolegiata św. Krzyża w Opolu ufundowana w latach 1232-1239 przez biskupa Wrocławskiego Tomasza I. Wieś ta figuruje wśród miejscowości płacących dziesięcinę połą w/w kolegiacie. Do roku 1346 wieś Odra należała bezpośrednio do domen książąt raciborskich. W powyższym roku książę Mikołaj Raciborski dokumentem z dnia 15.II. nadaje tę wieś w lenno wiernemu swemu rycerzowi Zbyszkowi z Turkowa jako dziedziczną własność, mianowicie wieś nad Odrą rzeką i tamtejszy folwark. W roku 1428 książęta raciborscy bracia Mikołaj II i Waclaw zatwierdzają rycerzowi Bielikowi z Kornicy na Boguminie wsie Zabełków, Odra, Ligota i Pudłów, które ojciec Bielika z Kornicy w r. 1423 nabył od ich właścicieli: Czenka i Mikulasza braci z Turkowa oraz od Benesza ze Świerklan. Ze wsi Odry i Zabełkowa ma służyć Bielik prawem rycerskim jednym koniem, z innych wsi tylko zbrojnym pieszym. Między świadkami dokumentu występują Strzała i Pełka z Bełsznicy.

W roku 1482 Hanusz Młodszy, książę raciborski, oznajmia, że rycerz i jego wasal Szczepan z Wrba sprzedał swój majorat bogumiński ze wsiami Zabełków, Olza, Odra, Kopytów, Pudłów, Szonikl i Ligota - Janowi Burzejowi z Klwowa z wszelkimi prawami. Od Jana Burzeja z Klwowa majorat bogumiński wkrótce lennym prawem wrócił do księcia Hanusza raciborskiego, który ten majątek w r. 1486 sprzedał Sobkowi Bielikowi z Kornicy, w tym i wieś Odra. Sześć lat później tj. w r. 1492 Bielik z Kornicy odstępuje dobrowolnie te dobra bogumińskie księciu Hanuszowi z powrotem. Odra więc znowu jest własnością księcia raciborskiego. W roku 1521 nabywa te dobra wraz z zamkiem bogumińskim i wsiami: Olza, Odra, Pudłów, Kopytów, Zabełków, Szonikle, Gorzyce i Bełsznicę od księcia raciborskiego Walentina, książę Jan opolski. W kilka lat później stał się panem dzierzawnym całego majoratu bogumińskiego, a więc i Odry margrabia Jerzy Brandenburski, a po nim jego potomkowie do roku 1620. W tym to zaś roku cesarz nadał majorat bogumiński Łazarzowi Henklowi z Donnersmarcków. Donnersmarckowie posiadali te dobra do czasów pruskich. Po ostatecznym ustaleniu nowej granicy prusko-austriackiej protestanscy Donnersmarckowie odsprzedali Bogumin, oraz pozostałe po austriackiej części posiadłości - zatrzymując

Bełsznicę, Odrę, Gorzyce, Olzę po stronie pruskiej. Zamek bogumiński znalazł się bowiem po stronie pruskiej. Pruską część majątku bogumińskiego zatrzymali Donnersmarckowie do roku 1802, kiedy ją od Jana Erdmanna hr. Donnersmarcka nabył książę Lichnowski. Książę Lichnowski odsprzedał te dobra tj. Zabełków, zamek bogumiński z Chałupkami, Odrą, Olzą, Bełsznicą i Gorzycami w roku 1813 niejakiemu F rsterowi. Ten zaś odsprzedał je w 1817 roku baronowi von Gruttschreiber, który podzielił te dobra. Posiadłości po lewej stronie Odry: Zabełków i Chałupki wraz z zamkiem sprzedał w 1818 r. "Oberamtmanowi" Diettrichowi, który je w 1844 roku odsprzedał baronowi Rothschildowi. Posiadłości po prawej stronie Odry, a więc: Gorzyce, Olza, Odra i Bełsznica Gruttschreiber sprzedał w roku 1828 właścicielowi dóbr rycerskich von Wallhofenowi od którego je w r. 1839 nabył hr von Arco. W posiadaniu tej rodziny majątki Odra, Bełsznica itd pozostały do lat 90 - tych zeszłego stulecia, kiedy to przeszły na własność hr Oppersdorffa, który je w roku 1900 sprzedał bankierowi berlińskiemu von Friedlnder-Fuld. Spadkobiercy jego wydzierżawili te dobra w okresie międzywojennym "Rybnickiemu Zjednoczeniu Węglowemu".

2.2 Demografia

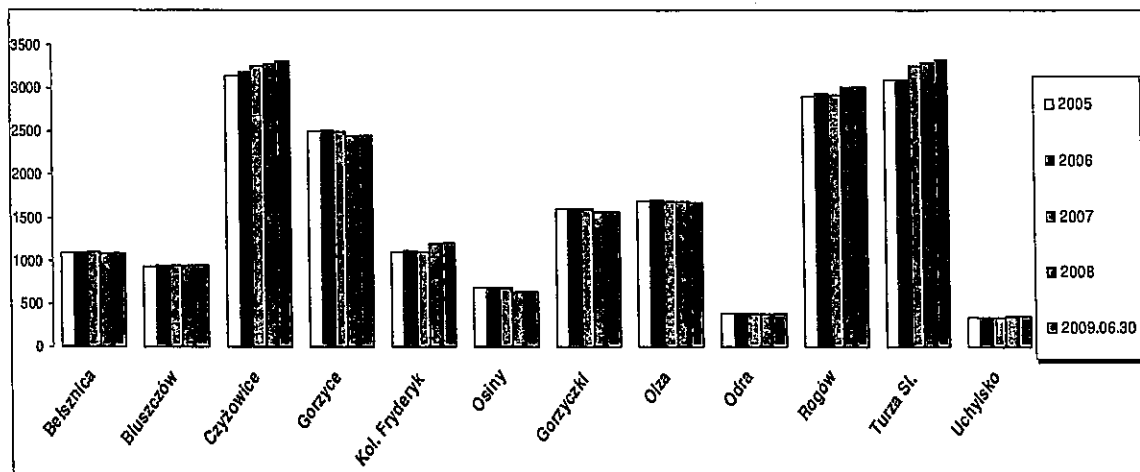
Według ewidencji UG Gorzyce na terenie gminy mieszka 19.992 osób (stan na 30.06.2009 r. Omawiane sołectwo Odra jest jednym z dwóch najmniejszych sołectw w Gminie Gorzyce. Stan ludności sołectwa wynosi na dzień 30.06.2009 r. 390 mieszkańców.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców /stan na 30.06.2009 r./	Ludność w %
1	Bełsznica	1085	5,43
2	Błuszczów	950	4,75
3	Czyżowice	3309	16,55
4	Gorzyce	2454	12,27
5	Kol. Fryderyk	1218	6,09
6	Osiny	633	3,17
7	Gorzyczki	1570	7,85
8	Olza	1678	8,39
9	Odra	390	1,95
10	Rogów	3024	15,13
11	Turza Śl.	3324	16,63
12	Uchylsko	357	1,79
RAZEM:		19992	100

Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce na 30.06.2009 r.

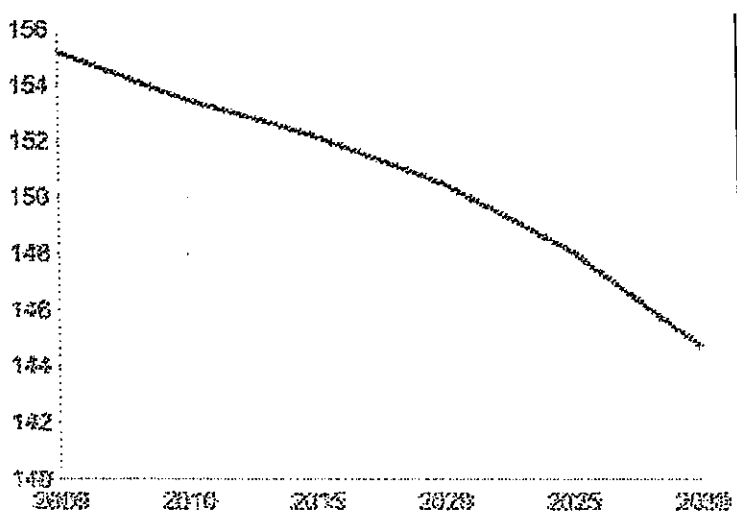
Źródło: UG Gorzyce, stan na 30.06.2009 r.- opracowanie własne

W większości sołectw w latach 2005-2009 liczba mieszkańców sołectw Gminy Gorzyce wykazuje nieznaczny trend wzrostowy. Liczba mieszkańców gminy wzrosła z 19495 w roku 2005 do 19992 na koniec czerwca 2009 r.

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce w latach 2005-2009
Źródło: UG Gorzyce, stan na 30.06.2009 r.- opracowanie własne

Analizy demograficzne dla powiatu wodzisławskiego wskazują, że utrzymany zostanie trend spadkowy liczby ludności, według analityków do 2030 roku spadek ten wynosić ma ok 7 % w stosunku do aktualnego stanu. Spadek ten obejmie również Gminę Gorzyce. Powyższe można zaobserwować na poniższym wykresie, który wyraźnie obrazuje tę sytuację. Jednakże, obecny stan ludności w Gminie Gorzyce jest zupełnie sprzeczny z tą analizą co obrazuje tabela nr 1

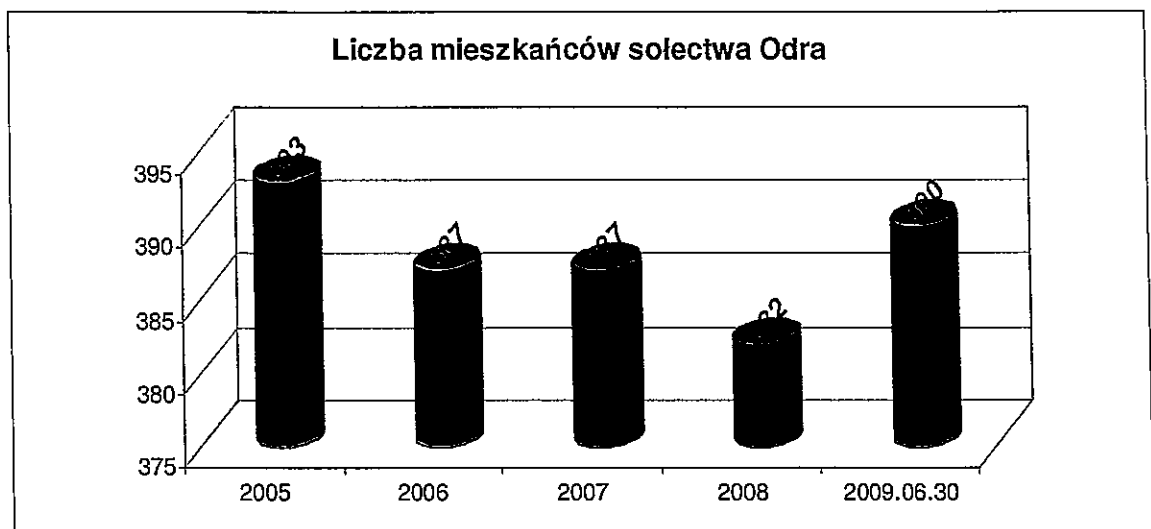
Wykres 2. Prognoza ludności dla powiatu wodzisławskiego do roku 2030
Źródło: GUS - opracowanie własne

Rok	2005	2006	2007	2008	2009.06.30
Liczba mieszkańców Odry	393	387	387	382	390

Tabela 2. Liczba mieszkańców Odry w latach 2005 – 2009

Źródło: UG Gorzyce – opracowanie własne

W sołectwie Odra liczba ludności wahała się przez cały analizowany okres w granicach 388 mieszkańców natomiast największą liczbę mieszkańców można było zaobserwować w 2005 roku , co potwierdza powyższa tabela i poniższy wykres.

Wykres 3. Liczba mieszkańców sołectwa Odra w latach 2005-2009

Źródło: UG Gorzyce – opracowanie własne

Biorąc pod uwagę stosunek urodzeń do zgonów okazuje się, że w badanym okresie średnio w Gminie Gorzyce rodziło się 190 dzieci rocznie, w tym w miejscowości zaledwie 2 dzieci rocznie. Natomiast średnia roczna liczba zgonów w gminie wyniosła prawie 193 osoby. Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że ogólny wzrost liczby ludności nie jest spowodowany nadwyżką urodzeń nad liczbę zgonów, ale raczej innymi czynnikami, takimi jak migracja osób z innych terenów do gminy.

	2005	2006	2007	2008	30.06.2009
Urodzenia	166	209	223	231	134
Zgony	198	189	195	211	118

Tabela 3. Urodzenia i zgony w Gminie Gorzyce w latach 2005-2009

Źródło: UG Gorzyce

2.3 Zagospodarowanie przestrzenne

2.3.1 Geograficzne uwarunkowania

Teren Gminy Gorzyce wchodzi w skład ziemi rybnicko – wodzisławskiej (znajduje się w jej południowo zachodniej części), leżącej na krawędzi Wyżyny Śląskiej i doliny Nadodrzańskiej. Na południu granicę ziemi rybnicko – wodzisławskiej wyznaczają: rzeka Olza z Piotrówką, stanowiąca również granicę państwową z Czechami, od południowego zachodu i zachodu dolina Odry, natomiast od północnego wschodu i wschodu graniczy ona z Kotliną Oświęcimską.

Odra to miejscowość usytuowana w zachodniej części Gminy, na terenie starego koryta Odry, przy głównej drodze (łączącej dwie główne drogi: Wodzisław Śl. – Racibórz oraz Wodzisław Śl. – Chałupki), biegnącej wzdłuż Odry i jej rozlewisk.

Wzdłuż zachodniej granicy wsi przepływa Odra wraz ze swoimi rozlewiskami, od północy sołectwo graniczy z zbiornikiem „Polder Buków”, od wschodu z Bełsznicą, od południa z Olzą. Zabudowa miejscowości rozciąga się wzdłuż głównej drogi (układ wywodzący się z typu wsi ulicówki; pierwotna zabudowa koncentrowała się jedynie po wschodniej stronie drogi). Obecnie we wsi przeważa zabudowa jednorodzinna z budynkami gospodarczymi. Obecnie wieś Odra liczy 390 mieszkańców. Teren wioski wynosi 302 ha. W okresie letnim nad powstałymi jeziorami poźwirowymi gromadzą się mieszkańcy z okolicznych miejscowości oraz turyści pragnący skorzystać ze sportów wodnych i kąpieli, bowiem teren Odry jest niezwykle ciekawy pod względem krajoznawczym. Jednak z uwagi na swoje położenie przy Odrze narażony jest niestety na występowanie powodzi.

2.3.2 Zagospodarowanie terenu

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzyce, Odra wyróżnia się:

- Tereny zainwestowane, w tym o funkcji mieszkaniowej, skupiające się wzdłuż istniejących dróg,
- Brak wykształconego centrum usługowego,
- Część wschodnia sołectwa charakterze rolniczym, część południową i zachodnią zajmują głównie wody stojące w wyrobiskach poźwirowych, ciągnące się wzdłuż koryta rzeki Odry,
- Lokalizacją miejsc służących rekreacji na terenach poźwirowych,

- Wzdłuż północnej części sołectwa rozciąga się sztuczny zbiornik przeciwpowodziowy „Polder Buków”.

2.4. Obiekty zabytkowe

W Odrze znajduje się zabytkowa kaplica pod wezwaniem św. Jana Nepomucena. Trudno ustalić jej początki, ale z napisu na tabliczce umieszczonej w dolnej części muru zewnętrznego dowiadujemy się o poziomie wody podczas powodzi w roku 1880. Można więc sądzić, że kaplica ta musiała powstać już dużo wcześniej przypuszczalnie ok. 1822 r. Swój obecny wygląd zewnętrzny zawdzięcza przebudowie dokonanej pod koniec XIX wieku przez ks. proboszcza Franciszka Kałużę. W 1961 roku została gruntownie odnowiona jak również po powodzi w 1999 r. Nastąpił gruntowny remont obiektu. Zostały wymienione drzwi wejściowe, pokrycie dachowe oraz uporządkowano teren wokół.

Zdjęcie nr 1. Zabytkowa kaplica przy ulicy Głównej w Odrze
Źródło- opracowanie własne

Na terenie sołectwa Odra zlokalizowane są dwa przydrożne krzyże. Każdy z nich powstał w innych okolicznościach, lecz niewątpliwie łączy je jedno – ciekawa historia. Najstarszy krzyż przydrożny znajduje się przy skrzyżowaniu ulic Rogowskiej i Polnej. Krzyż ten powstał około 1876 r. Drugi krzyż można spotkać na terenie sołectwa Odra przy ulicy Głównej w rejonie posesji nr 40A. Krzyż ten datowany jest na 1907 r.

Zdjęcie nr 2. Krzyż przydrożny przy ulicy Głównej w sołectwie Odra
Źródło- opracowanie własne

Na terenie wsi znajduje się rozległa żwirownia założona w roku 1905, gdy odkryto że płytko pod powierzchnią ziemi znajdują się grube złoża bardzo wartościowego żwiru i tak w 1905 r. niemiecka firma postanowiła otworzyć żwirownię. Przez cały okres żwirownia prężnie działała a jedynie zmieniali się właściciele. Ostatecznie żwirownia zakończyła swoją eksploatację jako przedsiębiorstwo państwowe w roku 2001 pozostawiając po sobie krajobraz księżycowy w postaci hałd ziemi. W naniesionych żwirach spotyka się czasem zęby, kręgi, czy inne kości mamuta i pnie dębów sprzed wielu tysięcy lat. Zalewy po wydobyciu żwiru wykorzystywane są jako tereny rybackie i wędkarskie. Dawniej koryto rzeki Odry biegło tuż obok wsi, przesunięto je kilkadziesiąt lat temu.

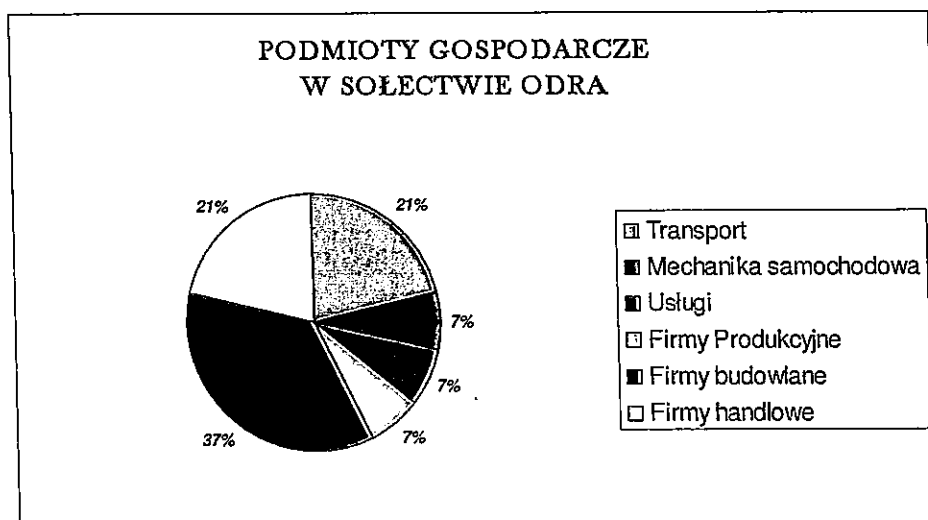
Zdjęcie nr 3. Archiwalne zdjęcie żwirowni w Odrze.
Źródło- opracowanie własne

2.5. Uwarunkowania gospodarcze

Poważnym udogodnieniem w prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie Gminy są ulgi podatkowe. Na potrzeby przedsiębiorców ukierunkowana jest też strona internetowa Gminy Gorzyce. Według danych Urzędu Gminy Gorzyce w gminie funkcjonuje około 1050 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, wśród których najliczniejszą grupę stanowią małe firmy handlowo-usługowe. Sołectwo Odra to jedno z najmniejszych sołectw w Gminie Gorzyce dlatego też nie możemy tam wyróżnić zbyt dużo podmiotów gospodarczych. Na terenie sołectwa działa jedynie 14 podmiotów gospodarczych, w większości są to firmy budowlane. Działalność gospodarcza podejmowana przez osoby fizyczne w Gminie Gorzyce nakierowana jest głównie na handel, usługi i transport. Miejscowość Odra nie może się poszczycić zbyt dobrze rozwiniętą bazą podmiotów gospodarczych. Według danych UG Gorzyce w Odrze działalność gospodarczą prowadzi 14 podmiotów, z czego największą grupę stanowią **firmy budowlane (5)** oraz **firmy transportowe i handlowe (3)**. Ponadto w miejscowości funkcjonuje m.in: 1 firma produkcyjna, 1 firma usługowa, 1 mechanika samochodowa. Na terenie sołectwa Odra największą działającą firmą jest firma produkcyjna zlokalizowana przy ul. Rogowskiej zajmująca się produkcją hodowli i przetwórstwem drobiu.

Transport	Mechanika samochodowa	Usługi	Firmy Produkcyjne	Firmy budowlane	Firmy handlowe
3	1	1	1	5	3

Tabela 4. Podmioty gospodarcze w Odrze
Źródło: UG Gorzyce

Wykres nr 4. Podmioty gospodarcze w Odrze
Źródło: UG Gorzyce-opracowanie własne

2.6 Skomunikowanie miejscowości

Gmina Gorzyce posiada dogodnie położenie w stosunku do przejścia granicznego w Chałupkach i dużych ośrodków – Wodzisławia Śląskiego, Rybnika, Raciborza a także Gliwic i Katowic, z którymi posiada dobre połączenie komunikacyjne – droga 78 (Gliwice – Ostrawa). W trakcie budowy jest autostrada A1. Sieć dróg lokalnych jest bardzo dobrze rozwinięta.

Komunikacja w sołectwie Odra odbywa się za pośrednictwem Państwowej Komunikacji Samochodowej Rybnik oraz Racibórz w dniach od poniedziałku do piątku. W weekendy przez sołectwo nie przejeżdża żaden autobus. Stan infrastruktury drogowej na terenie sołectwa należy uznać za dobry.

2.7 Walory przyrodnicze

Krajobraz Gminy jest w pierwszej kolejności zdeterminowany obecnością rzek Odry i Olzy. Rzeka Olza bierze swój początek w Beskidzie Śląskim. Najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi gminy są:

- teren Polderu Buków.
- Buczyna Bełsznicka,
- Dolina rzeki Olzy;
- Dolina rzeki Leśnicy,

Na wymienionych terenach spotkać można m.in. duże akweny obfitujące w cenne trzcinowiska, unikalne gatunki ptaków i lasy łąkowe. Większość tych terenów stanowi element korytarza ekologicznego, tzn. jest szlakiem migracji zwierząt.

Sołectwo Odra charakteryzuje się dużym skupiskiem akwenów wodnych poźwirowych. Tereny te cieszą się dużym zainteresowaniem wśród wędkarzy. Na terenach wodnych można spotkać wiele gatunków ptaków. Dogodne czynniki środowiska naturalnego sprzyjają ich gniazdowaniu. Stwierdzono, że na terenie gminy występuje prawie 160 taksonów ptaków. Atrakcyjna rzeźba terenu oraz zróżnicowana szata roślinna sprzyja bogactwu przyrodniczemu. Liczne rozległe środowiska wodne powodują występowanie wielu gatunków ryb i płazów.

Zdjęcie nr 4. Walory przyrodnicze Odry.
Źródło- opracowanie własne

2.7.1 Ukształtowanie terenu

Miejscowość Odra usytuowana w zachodniej części Gminy, na terenie starego koryta Odry, przy głównej drodze (łączącej dwie główne drogi: Wodzisław Śl. – Racibórz oraz Wodzisław Śl. – Chałupki), biegnącej wzdłuż Odry i jej rozlewisk. Granicę północną sołectwa wyznacza sztuczny zbiornik „Polder Buków”. Miejscowość charakteryzuje teren równinny i poprzecinany jest szeregiem zbiorników poźwirowych.

Zdjęcie nr 5. Widok na sołectwo z rogowskich wzgórz.
Źródło- opracowanie własne

2.7.2 Hydrografia

Sołectwo Odra charakteryzuje się gęstą siecią zbiorników wodnych pochodzenia antropogenicznego tj. wypełnione czystą wodą wyrobiska poźwirowe. Zbiorniki te posiadają silnie rozwiniętą linię brzegową oraz znaczne głębokości. Są one pozostałością po działających na tym terenie żwirowniach, które działały na dziesiątkach hektarów. Teren Odrzy jest bardzo ciekawy pod względem krajobrazowym i cieszy się dużym powodzeniem wśród wędkarzy z powiatów wodzisławskiego, raciborskiego. Duże powierzchnie akwenów wodnych powodują, że sołectwo narażone jest na liczne powodzie. W historii najbardziej zapisała się powódź z 1997 r. W północnej części sołectwa możemy napotkać wały przeciwpowodziowe sztucznego zbiornika „POLDER BUKÓW”.

Zdjęcie nr 6. Wyrobiska poźwirowe w Odrze
Źródło- opracowanie własne

2.8. Infrastruktura techniczna

2.8.1 Gospodarka wodno – ściekowa

Odra, podobnie jak Gorzyce, Olza zaopatrywane są w wodę w oparciu o sieć wodociagową, ze zbiornika wyrównawczego w Gorzycach. Zbiorniki i sieć są w dobrym stanie technicznym.

Miejscowość Odra na chwilę obecną nie jest skanalizowana, jednakże w bieżącym roku rozpoczyna się największa inwestycja w Odrze jakim jest budowa kanalizacji sanitarnej. Z danych Urzędu Gminy Gorzyce wynika, że na chwilę obecną budynki mieszkalne w sołectwie Odra posiadają zamknięte zbiorniki bezodpływowe.

2.9. Infrastruktura oświatowo-kulturalna i rekreacyjna.

2.9.1 Infrastruktura oświaty

Jednym z największych atutów Gminy Gorzyce jest rozbudowana infrastruktura oświatowa, gwarantująca optymalne warunki pracy dla uczniów i nauczycieli. Taki stan rzeczy sprzyja wysokiemu poziomowi kształcenia, a co za tym idzie zwiększają się szanse młodego pokolenia na rynku pracy. Na terenie Gminy działa 6 przedszkoli, 8 szkół podstawowych i 4 gimnazja. W sołectwie W sołectwie Odra do roku 1999 r. działała Szkoła Podstawowa w Olzie Szkolny Punkt Filialny w Odrze. W szkole tej prowadzone były lekcje dla klas I- III oraz oddział przedszkolny. Natomiast od tego roku na terenie sołectwa nie funkcjonuje żadna jednostka oświatowa. Dzieci z Odry uczęszczają do przedszkola w Olzie. Naukę na szczeblu podstawowym kontynuują w Publicznej Szkole Podstawowej im Karola Miarki w Olzie. Kolejny szczebel edukacji młodzież kontynuuje w Gimnazjum w Turzy Śląskiej. W związku z tym iż dzieci muszą dojeżdżać do szkół poza sołectwo Odra, młodzież korzysta z dowozu „gimbusem”.

2.9.2 Aktywność społeczności lokalnej

W sołectwie Odra niestety nie ma Wiejskiego Domu Kultury, jednak mieści się tam świetlica Wiejska w, której toczy się życie kulturalne sołectwa. Na terenie sołectwa działa również prężnie Koło Gospodyń Wiejskich. Koło zostało założone przez mieszkankę Odry ok. 1955 r. Obecnie KGW Odra zrzesza 20 osób a przewodniczącą jest na chwilę obecną Pani Bernadeta Parkitny.

Wraz z Radą Sołeczną KGW przygotowuje szereg imprez cyklicznych m.in.:

- Zabawę karnawałową
- Dzień kobiet
- Sportowy turniej miast i gmin
- Zawody sportowo-pozarnicze
- Spotkanie wigilijno-opłatkowe

2.9.3 Turystyka rekreacyjna

Gmina Gorzyce jest również popularnym miejscem uprawiania turystyki weekendowej. Zalety krajobrazu oraz obiekty zabytkowe zwiedzać można przemierzając rowerem Powiatową Trasę Rowerową 316 Y. Trasa przebiega z dala od głównych szlaków

drogowych tak, aby rowerzyści mogli spokojnie i bezpiecznie z niej korzystać oraz zwiedzać i podziwiać najpiękniejsze zakątki Gminy Gorzyce. Tereny zielone są również rajem dla miłośników wędkarstwa, którzy chętnie odwiedzają akweny wodne w Odrze. W związku z licznymi akwenami wodnymi w Odrze działa Polski Związek Wędkarski Koło nr 126, turystykę weekendową w tym zakresie uprawiają liczni turyści nie tylko z terenu sołectwa i okolic.

3. ANALIZA S W O T

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed sołectwem. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **Mocnych stron** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony wsi i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (należy utrzymać je jako mocne i na nich należy oprzeć przyszły rozwój wsi);
- **Słabych stron** - uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony wsi i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **Szans** – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi wsi;
- **Zagrożeń** – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności sołectwa, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój wsi).

Analiza SWOT miejscowości Odra przedstawia się następująco:

Czynniki wewnętrzne

MOCNE STRONY

- Dobre położenie blisko aglomeracji miejskich;
- Walory przyrodnicze sołectwa;
- Zwiększone zainteresowanie mieszkańców estetyką otoczenia;
- Aktywność społeczna;
- Ślaski etos pracy cechujący mieszkańców;
- Dobrze rozwinięta współpraca pomiędzy przedsiębiorcami, mieszkańcami oraz władzami samorządowymi.

SŁABE STRONY

- Brak kanalizacji sanitarnej i niewystarczająco rozwinięta kanalizacja deszczowa;
- Niedobór kapitału na uruchomienie lub rozwój działalności gospodarczej;

- Zbyt małe wsparcie osób działających społecznie oraz inicjatyw społecznych;
- Niewystarczająco rozwinięta infrastruktura okołoturystyczna,
- Brak marki turystycznej gminy i sołectwa;
- Niedostateczne zaplecze do organizacji imprez kulturalnych.

Czynniki zewnętrzne

SZANSE

- Rozwój turystyki;
- Dostępność środków z funduszy Unii Europejskiej;
- Kształtowanie pozytywnego wizerunku miejscowości;
- Pozytywne efekty zaniku południowej granicy naszego państwa;
- Rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich;
- Działania na szczeblu centralnym zmierzające do ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej;
- Bliskość budowanej autostrady A1;
- Rozwój miast sąsiadujących jako szansa na przyciągnięcie inwestorów;
- Rosnące znaczenie walorów środowiskowych w ocenie warunków życia i wypoczynku;
- Wzrost zainteresowania społeczeństwa turystyką i aktywnym wypoczynkiem.

ZAGROŻENIA

- Niewystarczające środki w budżecie Gminy w stosunku do potrzeb mieszkańców sołectwa;
- Peryferyjność w skali kraju i Unii Europejskiej;
- Wysokie koszty rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- Niestabilność przepisów prawnych wspierających rozwój sektora MŚP;
- Wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych;
- Ograniczone środki finansowe na rozwój kultury;
- Utrudniony dostęp do zewnętrznego kapitału;
- Ukryte bezrobocie na wsi;
- Brak integracji społeczności lokalnej.

4. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w okresie 7 lat

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania Szacunkowy koszt projektu w zł.
1.	Remont świetlicy wiejskiej	Stworzenie lepszych warunków spędzania wolnego czasu	Mieszkańcy sołectwa Odra, Gminy Gorzyce,	2013-2015	Źródła zew. PROW, Gmina Gorzyce 350.000,00
2.	Zagospodarowanie skweru przed świetlicą wiejską z punktem postojowym dla rowerzystów	Podniesienie atrakcyjności terenu, stworzenie warunków do integracji	Mieszkańcy sołectwa Odra, Gminy Gorzyce, obszaru LGD, terenów przygranicznych	2015-2016	Źródła zew., Gmina Gorzyce 50.000,00
3.	Wykonanie oświetlenia ulicznego ul. Nowa	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Mieszkańcy sołectwa Odra, Gminy Gorzyce,	2017-2018	Gmina Gorzyce 100.000,00
4.	Kąpielisko na terenach pożwirowych	Podniesienie atrakcyjności terenu, stworzenie warunków do integracji	Mieszkańcy sołectwa Odra, Gminy Gorzyce, obszaru LGD, terenów przygranicznych	2016-2020	Źródła zew., Gmina Gorzyce 300.000,00
5.	Remont ulicy Polnej	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Mieszkańcy sołectwa Odra, Gminy Gorzyce,	2015-2020	Gmina Gorzyce 1.800.000,00

5. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne.

W miejscowości Odra, usytuowanej w zachodniej części gminy, biegnącej wzdłuż rzeki Odry i jej rozlewisk, można wyróżnić następujące obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców:

OBSZAR 1- Świetlica wiejska w Odrze.

To miejsce spotkań mieszkańców, dzieci i młodzieży. To jedyny obiekt zamknięty umożliwiający integrację odrzańskiej społeczności, organizację imprez okolicznościowych oraz zajęć dla dzieci, jak również spotkań Koła Gospodyń Wiejskich. Świetlica podlega Wiejskiemu Domu Kultury w Olzie.

OBSZAR 2- Wiata przy boisku w Odrze.

Teren jest miejscem plenerowych spotkań społeczności lokalnej oraz częstych rozgrywek sportowych. Boisko stanowi miejsce rekreacji o charakterze sportowym.

6. Spis tabel

1.	Tabela nr 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce na dzień 30.06.2009 r.	8
2.	Tabela nr 2 Liczba mieszkańców Odry w latach 2005-2009..	10
3.	Tabela nr 3 Urodzenia i zgony w Gminie Gorzyce w latach 2005-2009	10
4.	Tabela nr 4 Podmioty gospodarcze w Odrze.....	14

Spis wykresów

1.	Wykres nr 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce w latach 2005-2009	9
2.	Wykres nr 2 Prognoza ludności dla powiatu wodzisławskiego do roku 2030.....	9
3.	Wykres nr 3 Liczba mieszkańców sołectwa Odra w latach 2005-2009.....	10
4.	Wykres nr 4 Podmioty gospodarcze w Odrze.....	14

Spis rysunków

1.	Plan sołectwa Odra	5
2.	Plan Gminy Gorzyce.....	6

Spis zdjęć

1.	Zabytkowa kaplica przy ulicy Głównej w Odrze.....	12
2.	Krzyż przydrożny przy ulicy Głównej w sołectwie Odra.....	13
3.	Archiwalne zdjęcie żwirowni w Odrze.....	13
4.	Walory przyrodnicze Odry.....	16
5.	Widok na sołectwo z rogowskich wzgórz.....	16
6.	Wyrobiska pożwirowe w Odrze.....	17

5. Wykorzystane materiały

1. Strategia Rozwoju Gminy Gorzyce do roku 2015,2003,
2. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gorzyce,2004,
3. Program Rozwoju Turystyki Gminy Gorzyce,2003,
4. Grzegorz Chlebik Zdenek Polasek, *Skarby Przyrody Pogranicza*, Wydawca: Urząd Gminy Gorzyce, 2005r.,
5. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
6. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzyce, Gorzyce, wrzesień 2004r.,
7. Broszura, *Przewodnik po trasie rowerowej powiatu wodzisławskiego 316Y*, Wydawca: Stowarzyszenie „PROMOCJA, INTEGRACJA, ROZWÓJ” Gminy Gorzyce, 2001r.,
8. Daniel Jakubczyk, *Skarby historii, kultury i sztuki gmin pogranicza Gorzyce i Dolna Lutynia*, Wydawca :Urząd Gminy Gorzyce, Gorzyce 2007r.,
9. Materiały i dane udostępniane przez Urząd Gminy Gorzyce,
10. Materiały i dane udostępniane przez Główny Urząd Statystyczny w Katowicach,
11. www.gorzyce.pl,